

Iekšlietu ministrija

CIVILĀ AIZSARDZĪBA LATVIJĀ

KAS IR CIVILĀ AIZSARDZĪBA ?

Civilā aizsardzība ir pasākumu kopums, lai nodrošinātu cilvēku, vides un īpašuma drošību, kā arī īstenotu atbilstošu rīcību dažādu katastrofu gadījumā. Civilās aizsardzības sistēma Latvijā darbojas, mijiedarbojoties valstij, pašvaldībām un iedzīvotājiem, katram pildot savu noteikto lomu. Civilās aizsardzības sistēma ir neatsverama nacionālās drošības sistēmas sastāvdaļa, kas ir pamats efektīvai un visaptverošai valsts aizsardzības sistēmas funkcionēšanai. **Valsts nodrošina pasākumu ieviešanu, bet pašvaldības pielāgo un ievieš pasākumus savās teritorijās, kā arī informē par tiem sava novada iedzīvotājus, savukārt iedzīvotāji rūpējas par savu gatavību dažādu katastrofu gadījumā.**

KO MĒS KATRS ŠOBRĪD VARAM DARĪT?

1. Lejupielādē lietotni "112 Latvija".

Lietotne ir izveidota, lai veicinātu iedzīvotāju zināšanas par pareizu rīcību dažādos apdraudējumos, paātrinātu iedzīvotāju saziņu ar operatīvajiem dienestiem, kā arī sniegtu ikvienam iespēju operatīvi saņemt informāciju par potenciālo apdraudējumu, tai skaitā arī laikapstākļu radītajiem draudiem.

2. Sagatavo sava īpašuma pagrabu iztīrot to no nevajadzīgām mantām un maksimāli pielāgojot patveršanās vietai.

3. Izrunā un vienojies ar saviem tuviniekiem par rīcības plānu dažādās ārkārtas un krīzes situācijās.

4. Apzini, vai tuvumā ir kāds cilvēks ar īpašām vajadzībām, kuram būtu nepieciešams sniegt palīdzību ārkārtas situācijas vai krīzes brīdī.

5. Iepazīsties ar oficiālo dienestu sagatavoto informāciju.

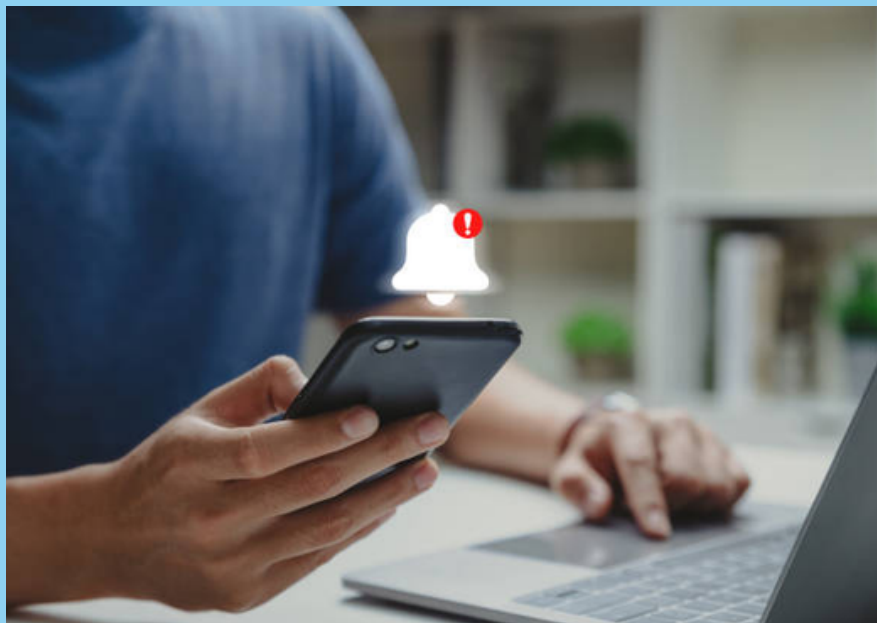
6. Iesaisties nevaldības organizācijas (NVO) sektora rīkotajās aktivitātēs civilās aizsardzības stiprināšanā.

7. Iepazīsties ar pašvaldības civilās aizsardzības plānu.

KĀ DARBOSIES ŠŪNU APRAIDE?

- **Šūnu apraide kā agrīnās brīdināšanas sistēmas rīks** ir mūsdienīgs iedzīvotāju apziņošanas veids. Sistēma paredz, ka ikviens cilvēks varēs saņemt paziņojumus mobilajos telefonos.
- **Paziņojumus saņems ikviens mobilā telefona, kas atbalsta šūnu apraides paziņojumu saņemšanu, lietotājs**, kas atradīsies attiecīgajā zonā. Tai skaitā arī tūristi, viesstrādnieki, studenti un citas sabiedrības grupas, kas viesojas Latvijā.
- Mobilajos telefonos **agrīnās brīdināšanas paziņojumi tiks rādīti speciālā formātā ar atšķirīgu skaņas signālu**. Tos nevarēs modificēt vai pārsūtīt citiem tālruniem.
- Šie paziņojumi **atšķirsies no ierastajām īsziņām, e-pastiem un sociālo tīklu ziņām**.

PATVERTŅU TĪKLA ATTĪSTĪBA:

- VUGD apsekojis 3200 valsts un pašvaldību īpašumā esošus objektus, kuros atrodas vietas, kur patverties krīzes situācijā. No šiem īpašumiem **1650 objekti atbilst vai daļēji atbilst patvertnei**, kopā nodrošinot ietilpību **vairāk nekā 500 000 cilvēku**.
- Izstrādātas **vadlīnijas par minimālajām tehniskajām prasībām ēkās esošo telpu vai patvertņu pielāgošanai**. Tās ir iespējams šobrīd izmantot jau ikvienai pašvaldībai, privātpersonai un juridiskai personai.
- Nodotas vairāk **nekā 1600 patvertņu zīmes visām Latvijas pašvaldībām**, lai varētu apzīmēt savā teritorijā tās patvertnes, kas atbilst vai daļēji atbilst vadlīnijām par minimālajām tehniskajām prasībām patvertnei.
- Valdība radusi iespēju **ERAF finansējumam 22 miljonu apmērā patvertņu pielāgošanai visā Latvijas teritorijā**. Šobrīd notiek administratīvais darbs, lai jau šogad būtu iespējas uzsākt fiziskus patvertņu pielāgošanas darbus (noteikumi paredz, ka katram Latvijas novadam/pilsētai pienākas finansējums vismaz divu patvertņu pielāgošanai).
- Izstrādāts **patvertņu regulējums**, kurš definē trīs kategoriju patvertnes – I kategorijas patvertnes, kas pasargā no visbīstamākajiem apdraudējumiem, II kategorijas patvertnes patvērumam no triecienviļņa un šķembām, III kategorijas patvertnes jau esošās ēkās patvērumam no triecienviļņa un šķembām.
- Ekonomikas ministrija izstrādā **patvertņu būvnormatīvu**, kurš paredz obligātu patvertņu būvniecību daudzdzīvokļu ēkās, kas augstākas par 5 stāviem, un publiskajās ēkās sākot no 2027. gada.
- Šajā gadā **"112 Latvija"** lietotnē iedzīvotājiem būs pieejama digitālā karte ar patvertņu atrašanās vietām.

KĀ RĪKOTIES KRĪZES SITUĀCIJĀ?

Seko līdzi **informācijai** plašsaziņas līdzekļos!

Ievēro **atbildīgo dienestu norādījumus** par turpmāko rīcību. Rīcība būs atkarīga no tā, kāds apdraudējums pastāvēs.

Laikus parūpējies par nepieciešamajām **rezervēm**, piemēram, pārtiku, ūdeni un medikamentus

Sagatavo **ārkārtas gadījuma somu**, kas noderēs, ja būs nepieciešams evakuēties.

Saglabā mieru un esi gatavs rīkoties atbilstoši situācijai!

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS LĪMENI (ATBILDĪBAS):

Valsts līmenis

- Atbild par normatīvo regulējumu un reaģēšanu uz valsts mēroga katastrofām un krīzēm, (Ministru kabinets, Krīzes vadības centrs, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, par nozari atbildīgā institūcija).
- Nodrošina operatīvo dienestu darbu visā Latvijas teritorijā (tai skaitā arī attīstot 32 jaunus katastrofu pārvaldības centrus).
- Atbild par šūnu apraides ieviešanu Latvijā.
- Virza patvertņu politiku Latvijā.

Pašvaldību līmenis

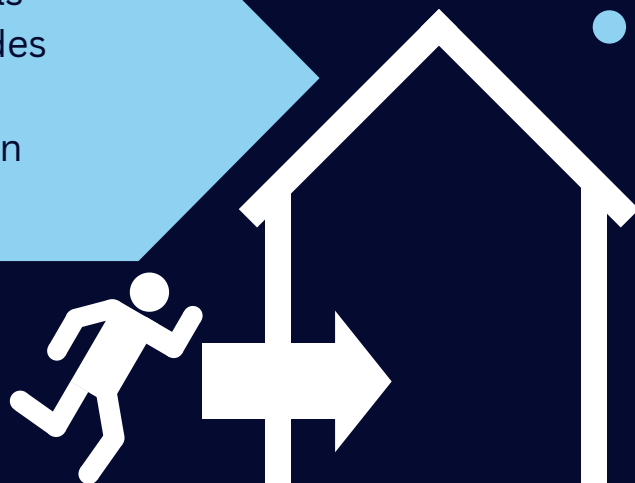

- Atbild par savas administratīvās teritorijas Civilās aizsardzības plāniem.
- Nodrošina darbspējīgas civilās aizsardzības komisijas.
- Plāno un organizē resursus civilās aizsardzības pasākumu īstenošanai savā teritorijā.
- Nodrošina iedzīvotāju informēšanu savas administratīvās teritorijas ietvaros.

Objektu līmenis

- Attiecas uz uzņēmumiem un iestādēm.
- Rūpējas par darbinieku drošību, izstrādā civilās aizsardzības plānus sava uzņēmuma vai iestādes ietvaros un informē apkārtējos iedzīvotājus.
- Izstrādā evakuācijas plānus sava uzņēmuma un iestādes teritorijā.

KAS IR KATASTROFU PĀRVALDĪBAS CENTRI?

Katastrofu pārvaldības centrs ir mūsdienīgs operatīvo dienestu izvietojums reģionā, kur vienuviet izvietoti vairāki dienesti. Šādā centrā vienkopus atrodas vairāki operatīvie dienesti – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts policija, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, kā arī citi iekšlietu dienesti. 32 jauno centru esamība Latvijas reģionos veicina operatīvo dienestu pakalpojuma pieejamību gan ikdienā, gan ārkārtas un krīzes situācijās, vienlīdzīgā kvalitātē un ātrumā, kā pilsētās, tā reģionos.

NODERĪGA INFORMĀCIJA

Buklets “Kā rīkoties krīzes gadījumā”:

<https://www.sargs.lv/lv/buklets-ka-rikoties-krizes-situacija>

Informācija par iedzīvotāju apziņošanu un pareizu rīcību:

https://www.112.lv/lv/raksts/270/iedzivotaju-apzinosana-un-pareiza-riciba?objects_path=lv%2Fraksts%2F270%2Fiedzivotaju-apzinosana-un-pareiza-riciba

Informācija par evakuāciju:

https://www.112.lv/lv/raksts/192/evakuacija?objects_path=lv%2Fraksts%2F192%2Fevakuacija

Par “112 Latvija”:

https://www.112.lv/lv?objects_path=lv

Katastrofas pārvaldīšana un to veidi:

<https://www.vugd.gov.lv/lv/media/9516/download?attachment>

Biežāk uzdotie jautājumi par civilo aizsardzību:

<https://www.vugd.gov.lv/lv/biezak-uzdotie-jautajumi-par-ricibu-arkartas-gadījumos-un-civilo-aizsardzibu>

Vai tu zini, kā rīkoties ārkārtas gadījumos?:

<https://www.vugd.gov.lv/lv/vai-tu-zini-ka-rikoties-arkartas-gadījumos>

Lejupielādē “112 Latvija” šeit:

